
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

BUZGÓ SZERELEMBŐL

Ézsaiás 9,2-7

2019. DECEMBER 22.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Lukács evangéliuma 1,26-38.

Imádkozzunk: Semmi sem lehetetlen Tenálad, Mennyei Atyánk! Magasztalunk az üdvözítés nagy titkáért, mert ami nekünk lehetetlen, azt Te elhoztad és nekünk ajándékoztad. Foglyok voltunk bűneinkben, halállal terhes az életünk, igyekeztünk mind meddő és kudarcba fullad, de Te megkönyörültél rajtunk, és buzgó szeretettel elküldtetted az egyszülött Fiút. Köszönjük, hogy most egybegyűjtöttél, és mi az Ő nevében jöhetünk Hozzád, hozhatjuk Eléd kéréseinket, és dicsérhetjük a Te nevedet. Kérünk hát, szenteld meg istentiszteletünket élő Igével, Lelked erejével, hogy adventi készülletünkben csakis Őreá, Jézus Krisztusra figyeljünk, s magunkat is úgy készítsük, hogy igaz szívvel, lelkünk teljességével hódolhassunk majd neki. Ezért áldj meg bennünket, végy körül erőddel, ajándékozd nekünk mindazt, amit számunkra készítettél. Krisztusért, Urunkért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus: A nép, amely sötétségben járt, nagy világosságot lát; akik a halál árnyékának földjén lakoztak, fény ragyog fel fölöttük! Te megsokasítod ezt a népet, nagy örömet szerzel neki, és örvendeznek előtted az aratók örömeivel, és vidágoznak, mint mikor zsákmányt osztanak. Mert terhes igáját és háta vesszőjét, az őt nyomorgatónak botját összetöröd, mint a Midián napján. Mert a vitézek harci saruja és a vérbe fertőztetett öltözet megég, és tűznek eledele lesz. Mert egy gyermek születik nékünk, fiú adatik nékünk, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatos tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme cselekszi meg ezt! (Ézsaiás próféta könyve 9, 2-7.)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Az Ézsaiás prófétától felolvasott jövendölés látszólag távoli időkbe visz bennünket vissza, mert évezredekkel korábban hangzott el ez a próféta szó; ezért könnyen mondhatnánk, hogy ez csak egy régi történet, és bár szép szavak vannak benne, sőt, néhány gondolatát le tudjuk fordítani a magunk életére, de már annyi minden eltelt azóta, mi több, annyi minden be is teljesedett a próféta jövendöléséből, hogy legfeljebb a történetünk lábjegyzetébe írhatnánk ezt be. De ha azt mondom, hogy olyan helyzetben hangzott ez a jövendölés, amikor Isten népe fogoly volt, mégpedig a helyzet foglya, akkor mindjárt könnyebben értjük ennek a jövendölések a súlyát.

Isten népe a helyzet foglya. Egy roppant birodalom emelkedik föl és fenyegeti. Ez ismerős a történelemből, a magunk történetéből is: birodalmak emelkednek és süllyednek; ilyen a nagy történelmi libikóka: egyszer fönt, máskor lent. De ez persze a nagyok története. Ha pedig egy nagy birodalom megmozdul, emelkedik, hódítani indul, nyomban fölvetődik a szorongató kérdés is, amely viszont a mi kérdésünk: mi lesz a kicsikkel? Megmaradnak-e a palánkon? Ézsaiás próféta korában, amikor az asszír birodalom fölemelkedőben volt, Egyiptom pedig, a másik nagy birodalom éppen gyengélkedett, az új hódító – ahogy az új fordításban halljuk – dübörgő vascsizmával és vérbe ázott köpennyel indult elfoglalni a világot. Mi lesz velünk, a kicsikkel? Megmaradunk-e? Ráadásul, ahogy ezt Ézsaiás próféta jelzi, és a Királyok könyve taglalja is (2Kir 16, 2 Krón 23), amikor fölemelkedik egy új birodalom, akkor a perifériákon zűrzavar támad. Hova forduljunk, kivel kössünk szövetséget, kinek engedelmeskedjünk? Kik jöjjenek ide, kik einstandolják az országot és „védjék meg”, mint gyarmatbirtokukat? Ebben a zűrzavaros helyzetben üzent rá Akház királyra két szomszédos ország, Damaszkusz és Efraim (vagyis északi ország, Izrael, amely több száz évvel ezelőtt szakadt el). Damaszkusz és Izrael összeszövetkeztek Asszíria ellen és ebbe a koalícióba Jeruzsálemet is be akarták vonni. Illetve megszarolták: vagy velük tart, vagy ellene fordulnak. Közben jönnek a hírek harci készülletekről, kényszer-sorozásokról, a követjárás megélénkül, a tárgyalási feltételek folyton változnak. Jeruzsálem nem akarja ezt a kétéss szövetséget, és hamar megszületik a gondolat, hogy inkább Asszíriával kell szövetséget kötni. A felemelkedő birodalom - bár hódító szándéka kétségtelen - talán ideig-óráig megvédhet a szomszédok erőszakos fellépésétől. Ki tudja, talán ez a szövetség Asszíriával kifizetődő lesz hosszútávon. Ez diktálja a reál-politika. Isten népe a reálpolitika foglya. Vagy nemcsak azé?

Amikor Isten elküldi Ézsaiás prófétát a király udvarába, azzal az üzenettel, hogy ne aggódjon, ez a két északi nép csak két hamvadó üszök, semmivé lesz a tervük, ezért ne kössön szövetséget Asszíriával se, hanem maradjon meg a maga belső integritásában. A király ehhez a bizonyさhoz jelet is kérhet az Úrtól (Ézs 7), és az a jel lesz a bizonyさga annak, hogy Isten meg fogja tartani ezt az ígéretet. Akház király azonban nem kér jelet! Itt meg kell állnunk egy pillanatra. Milyen döbbenetes, amikor az Isten útjáról letérő ember megjátssza a hívót! Azt mondja Akház:

nem kérek jelet, nem kísértem az Urat (7,12). Ugye, milyen szent szöveg ez?! Nem kísértjük az Urat! Szépen énekeljük: „Mind jó, amit Isten tészén, szent az Ő akaratja...” Nem provokáljuk Istent.

A próféta azt mondja, hogy kérj jelet; az Úr akarja, hogy kérj jelet! A király viszont, ezzel a szemérmesnek, hívőnek tűnő szöveggel nem kér jelet! Miért? Mert ő nemcsak a helyzet foglya, hanem egy döntés foglya is. Ő már eldöntötte, hogy szövetséget köt Asszíriával, vagyis birodalom oltalmat kért, vazallusi szövetséget köt. És miért súlyosabb ez a döntés, mint a reálpolitika és annak a mindennapos alakulása? Azért, mert ez a szövetség alapvető lojalitást feltételez. Be kell hódolni, igen, de nemcsak politikailag és gazdaságilag, hanem kulturálisan is, és legfőképpen vallásilag. Ha csak ennyit mondok, hogy kulturálisan is be kell hódolni, ezt mindannyian értjük. Mi, magyarok, ahova éppen tartozunk, oda hódolunk. Tartoztunk a nagy szovjet birodalomhoz, ki ne emlékezne az úttörő mozgalom éveire, vagyis a kommunista indoktrinációra az iskolákban. De sok seje-haj énekecskét kellett zengedezni! Népdalok helyett az amuri partizánok hősi énekét tanulgattuk. Most egy másik birodalom érdekszférájába tartozunk, úgy hívják, hogy Pax Americana, és szól is mindenféle a „jinglebells”, és már nem is Téalapó röppent közénk a Coca Cola elixírjével, hanem az Úr Jézus! Akház király a behódolás után asszír mintára készítettett oltárt a jeruzsálemi templomba, és azon rendelte el az áldozást. Ez egyetemes kulturális behódolás, amit, ha akarjuk, ha nem, a ránk kényszerítenek a nagyok. Hozzák a maguk kultúráját, politikáját, gazdasági érdekét, és a maguk vallását is. Ez egykor Jeruzsálem számára azt jelentette, hogy – királyi parancsra vagy reálpolitikai érdekből, de mondjuk így: reál-vallási érdekből – el kellett fordulni az egy igaz Istentől, és térdet kellett hajtani Asszíria bálványisteneinek. Ezért üzen az Úr a királynak: ne köss velük szövetséget! Isten már kötött veletek szövetséget. És ahogy egykor Gedeon legyőzte a túlerőt, úgy most is megtart bennetek. (Bírák könyve 7. rész) Szövetségszegők vagytok, ha most, a szorongató helyzetben nem a mindenható Istenre támaszkodtok! Sőt, Isten ígéretet is tesz a szabadításra és megmaradásra, amit jellel pecsétel be, így mondja: egy gyermek születik...

Gyermek minden nap születik, mondhatnánk, már ott, ahol élni akarnak az emberek. (Lehet, hogy a 21. századi nyugati civilizációban önmagában véve nagy jel lesz az, ha gyermek születik egyáltalán! Hallom én, hogy járkál föl-alá egy svéd kamaszlány és fenyeget, hogy vége a világnak, és ennek nyomán ezrével tesznek fogadalmat a kamaszlányok, hogy ők bizony nem szülnék gyermeket! Igen, lehet, hogy eljön az idő, amikor a pusztta tény, hogy gyermek születik, gyermek születhet, az isteni kegyelemnek és a megmaradásnak a jele lesz.)

De nemcsak ezt mondja a próféta, hanem így szól az ige: mert gyermek születik nekünk, *fiú* adatik nekünk. Ez látszólag ismétlés, vagyis pontosan tisztázza, hogy az a gyermek milyen nemű lesz, - olvasható így is. Vagy csupán kettőzéssel erősíti a bizonyosságot. Mégis, ebbe mi már belehalljuk, ahogy a régiek is belehallották, azt az isteni többletet, amely a gondviselés világából átvezet a megváltásnak, a kegyelemnek a világába. Fiú születik: a dávidi királyság képét idézi a szó. A 2. zsolttár Dávidnak és a szent királyoknak a nagy zsolttára, amely a hatalmasokhoz szól:

„királyok, legyetek eszesek, és okuljatok földnek bírái! Szolgáljátok az Urat félelemmel, és örüljetek reszketéssel. Csokoljátok a Fiút, hogy meg ne haragudjék!” (Zsoltár 2,10-12) Vagyis, királyok, térjeteك észhez, mert hiába esküdtetek össze, hiába fogtatok össze, hogy Isten igáját lerázzátok magatokról, a magasságban lakozó ezt csak neveti. Inkább hódoljatok meg a Fiúnak! Ez egy úgynevezett messiási zsoltár, jövendölés, Isten kegyelmének Jézus Krisztusban való beteljesedéséről. Ézsaiás korában is jól értették, hogy ez a jel: Fiú adatik nekünk. És négy nevet mond a próféta. (Négy ádventi vasárnapot lehetne erről a négy névről szólni.) Krisztus méltóságnevei ezek, jelzik személyének a titkát és jelzik a művét is. Ha nem lenne túlságosan terhelt szó a „program” kifejezés, bátran mondanám, hogy ebben a négy névben bennefoglaltatik az egész messiási program.

Az első név: *csodálatos tanácsos*. A régi fordítás felbontja, így: csodálatos, tanácsos. Ez a Vulgata fordítás hibájából maradt így. A pontos fordítás ez: csodálatos tanácsos, ahogy az új fordításban olvassuk. Csodálatos, mert ámulatra méltó, végére mehetetlen módon viszi végbe azt, amiről Zakariás így mondja, hogy a békeesség tanácsában, vagyis a Szentháromság örökkévalóságában az Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság Isten elvégzett és elhatározott az ember üdvözítése felől. (Zak 6,3) Amit Isten elvégzett, vagyis régies kifejezéssel: ami az Ő tanácsvégzése, az csodálatos módon fog végbemenni.

Második helyen *erős Istennek* nevezi a prófétai szó a megszülető Messiást; a régi Károli fordítás meg is tetézi ezt: *erős, hatalmas Isten*, vagyis fokozza, mert Krisztus révén a gyengeségébe elrejtett isteni hatalom szerzi meg a bűn és a halál fölötti győzelmet. A régiek, Ézsaiás korában, ezt talán úgy értették, hogy a mi Istenünk az erős Isten, a mi Istenünk a legyőzhetetlen Isten, a mi istenünk a páratlan Isten, az urak ura, királyok királya, hatalmasok hatalmasa. De úgy érjük teljesen jól, hogy a Messiás isteni erővel viszi véghez üdvözítésünket. Megingathatatlanul és meghátrálhatatlanul. Azt olvassuk Jézusról, úgy szólt, mint akinek hatalma van (Márk 1,22), de azt is olvassuk, hogy amikor tanítványai a Jeruzsálembé vezető úton elébe álltak és azt mondják neki: Isten mentsen, uram, nem történhetik meg Teveled, hogy Jeruzsálembé menj, ott eláruljanak, perre vonjanak, megköpdössenek, halálra ítéljenek, megfeszítsenek, mint egy rabszolgát, ez nem történhet meg veled! -, akkor Jézus feltartóztatlanul, halálfélelmét is legyőzve elment egészen a keresztra, és halálával legyőzte a halál és feltámadásával bepecsételte ezt az isteni erőt.

Aztán *örökkévalóság atyjának* nevezi a prófécia a Messiást. Vagyis ő az, aki megszerzi számunkra az örökkévalóságot. De sokszor megessük, hogy mindennapos gondjaink között őrlődünk, vagy a gondjaink örölnék bennünket, és egy-két életszakasznál megállva rezignáltan felsóhajtunk, hogy mennyi időt, mennyi erőt, mennyi jókedvet, mennyi odafigyelést, az életünk mekkora darabját áldoztuk egy nagy semmire! Az egész eddigi életünk már emlék sem. Nemrégiben rendezgettem régi fényképeket, mindenféle csoportképek kerültek a kezembe, de ha még

eltelik öt év, én a most még ismerős arcokat elfelejtem. Az az érzés fogott el, hogy lám, itt van egy fénykép, rajta sok ismeretlenné váló ismerős, tele a fiókomb ezekkel, a volt és nincs életünkkel. Jézus Krisztus az örökkévalóság atyja, ő szerzi meg számunkra az örökkévalóság ajándékát. Ezért sóhajt Pál apostol a 2. Korinthusi levélben, hogy mi, akik már megízleltük az eljövendő világ erőit, az örökkévalót, már vágyakozunk levetközni azt, ami múlandó és fölöltözni azt, ami múlhatatlan és örökkévaló. Sőt, le se akarunk vetközni a múlandót, hanem föl akarjuk rá venni az örökké valót, a halhatatlant a múlandóra, hogy ami maradandó, ami örökkévaló, az élet elnyelje a halált. (2Kor 5)

És végül azt mondja a próféta a Messiásról, hogy ő lesz a *békesség fejedelme*. Ez a név teljes egészében Jézus Krisztus messiási programja. Később meg is toldja a próféta azzal, hogy az Ő békességének, vagyis békeuralmának nem lesz vége (Ézs 9,7). Van tehát programja Jézus Krisztusnak, és ha szükitem a kört, amiből indultunk, egészen magunkig jutunk. Igen, a nagy birodalmak játsszák a történelmi libikókát, a kis népek pedig cidriznek a palánkon, hogy megmaradnak-e; csupa kényszerhelyzet minden, és mi is a történelmi adottságok foglyai vagyunk. De hogyan szabadulunk ki ebből? Hát ilyen kispolgárian, kedves testvérek! Ő a békesség fejedelme. Ez Jézus Krisztus programja nekem is meg nektek is. Sokszor tűnődöm el egy régi beszélgetésen. Még a Bihari-úti kis fecskéfészek templomban szolgáltam, amikor a lakótelepről lejött hozzám egy férfi. Korábban soha nem láttam, akkor találkoztunk először, így karácsony táján, ádventben. Tiszteletes Úr, mondta, én ateista vagyok, de azt tartják, hogy maguk, papok nagyon ügyesek a lelki dolgokban. Talán a kollegák, vonakodtam, én inkább csak afféle elefánt vagyok a porcelánboltban. Nem baj, nem baj! - felelte -, csak mondjon nekem valamit! Húsz éve nem tudok a testvéremmel kibékülni. Húsz éve?! Negyvenes férfi volt, tehát egész fiatalon összeveszett a testvérel. És - kérdeztem - hányszor futott neki a békülésnek? - Húszszor- felelte -, húsz karácsonyon. És miért nem jutott tovább? Ekkor elkezdte sorolni, hogy milyen megalázó a másiktól bocsánatot kérni, és milyen gyengék a gesztusok, és így tovább. Én pedig kezdtem az elefánt-lépéseket, mondvá, hogy dehogyis nehéz, dehogyis megalázó: bocsánatot kérni, az ingyért van; és ha őt bántották volna meg, miért teszi lehetetlenné a másik bocsánatkérését?! Aztán jött a következő elefántlépés: megbocsátani is ingyért van, elengedni is ingyért van - mert a kegyelem ingyen kegyelem! Aztán még a két hátsó elefántlábbal meg is tapostam, és mondom neki: amúgy, pedig következménye is van mindennek, talán csak nem ez a baj? Testvérem, hány éve nem tudsz te kibékülni a testvéreddel? Hány éve várod, hogy eljőjön megalázkodva, de ő nem jön, mert látja rajtad, hogy nem fogsz neki megbocsátani, hanem csak újra megalázod. És a barátodat mikor engeszteled meg? Szűkítsük a kört! A hitvesedtől mikor kérsz már bocsánatot, és mikor kezdtek el, minden következményt levonva szent békességben együtt élni? Ha beéred azzal, hogy a karácsony múltó jó íz, tűnő hangulat, röpke édes érzet legyen, mire jutsz? Hiszen azt íz, a hangulatot, az érzetet már szeptembertől megkaptuk bővített és végtelenített kiadásban. Csingilingi, karácsonyfa, angyalszárny-suhogás, flitter mindig volt és mindig lesz. A Messiás

programja a nevében van: békesség fejedelme, és békessége uralmának, egyszóval békességének, Isten jó rendjének nem lesz vége. Csak vond le a konklúziót!

A négy tehát együtt így hangzik: amit az ember üdvére Isten elhatározott, azt erős hatalommal véghez viszi, hogy meghívjon örökkévalóságba minket, akik Krisztus által megbékéltünk Istennel és egymással. S mindehhez hozzáteszi a próféta az okot is. Eddig arról beszéltünk, hogy kényszerhelyzetben Isten népe, annyira, hogy nem is tud Istenhez fordulni, mert behálózta már a sok menekülési, túlélési, talpon maradási stratégia. Ekkor jön az isteni ígélet, és gondolhatnánk, hogy így van ez jól, ez az Isten dolga: ígéletet ad, megszabadít, megsegít, jól van ez így. De most hallunk mindennek az okáról is.

Azt mondja a próféta, a *seregek Urának buzgó szerelme cselekszi ezt*. A régi szép fordításban még ott van az eltűnt jövő idei alak: a seregek Urának buzgó szerelme *mívelendi* ezt. Ez a buzgó szerelem szenvedélyes, erős szeretet. Azt mondja az Énekek éneke, erős a szeretet, mit a halál, mint a sír, buzgó a szerelem (Énekek Éneke 8,6). Ez egy szerelmes énekben áll, ám ez a szerelmes ének nem véletlenül van itt a Biblia kánonjában. Voltak prúd egyházatyák, akik ki akarták hagyni a kánonból, mondván, hogy ez egy közönséges lakodalmi ének, nóta, vagy miféle, mit keres a szent iratok között?! De éppenséggel ezért van ott, ezért a mondatért: erős a szeretet, mint a halál, mint a sír, buzgó a szerelem. Az Isten irántunk való szerelme is erős, egészen a keresztfának haláláig és egészen a sírig buzgó ez a szeretet.

De erről a szeretetről azt is tudjuk, hogy féltékeny szeretet, Isten féltőn szerető Isten (2Móz 20,5). Zakariás prófétánál azt mondja az Úr: nagy szeretettel szeretem Siont (Zakariás 1,14). Vallomás ez, Isten vallomása: nagy szeretettel szeretem, szerelmes vagyok bele. Majd így folytatja Zakariás próféta: ezért nagy haragra gerjedtem ellene. Mert a népem nem szeret viszont. Igen, Isten szeretete féltékeny szeretet. Ezékiel próféta ezt így fogalmazza meg: betöltöm rajtuk búsulásom, buzgó szerelmemben szóltam így (Ezékiel 5,13). Vagyis, ha azt mondjuk, hogy Isten szeretetében járunk, az azt jelenti, hogy döntenünk kell. Ahogy Akház királynak dönteni kellett, hiába mondta, hogy nem kér jelet Istentől. Mert belül már döntött és rosszul. Dönts jól! Dönts Isten mellett, a buzgón szerető Isten mellett! És ha döntöttél, illeszd az életedet a Fiúhoz, akinek ez a neve: csodálatos tanácsos, vagyis tanács végzését csodálatos módon a te életedben is véghez viszi. Tudod-e, mit akar veled? Illeszteni kell az életedet a Fiúhoz, akinek a neve erős Isten, aki által megízlelheted az eljövendő világ erőit. Az Ő erejében minden lehetséges. És igazíts az életedet az örökkévalóság Atyjához, élj úgy a múlandóban, mint akinek várománya az örökkévaló élet. És mindent meghatározó módon, igazítsd az életedet a Messiás programjához: az Ő neve ez: békesség fejedelme. Légy a békesség gyermeke! Ámen

Imádkozzunk! Magasztalunk Urunk, hogy a próféta által megígértél, azt az idők teljességében elküldötted, Őt, Immánuel, Jézus Krisztust, akiben és aki által végképp bepecsételted irántunk való buzgó szerelmedet. Elküldötted Őt csodálatos hatalommal, erővel ruháztad fel, és Ő szerezte meg számunkra az üdvösséget és a Veled való békességet. Kérünk mennyei, adj teljes békességet, szent eltökélést, hogy amiképpen Te megengesztelődöttél irántunk Jézus Krisztusban, akképpen mi is engesztelődjünk meg embertársainkkal.

Kérünk, Urunk, ezért a nyugtalan világért is! Látjuk megrettenve, hányféle kényyszerhelyzet tartja rabláncon az embert! Csendesítsd a hatalmasok szívét és indulatát és adj békességet a mi időnkben a földön. Könyörgünk Urunk a Krisztus nevéért, az üldözöttekért, akiket meg akarnak fosztani attól, hogy egész életükkel hódoljanak az Egek királyának. Őrizd és óvd életüket. Könyörgünk a nincstelenekért, különösen azokért, akik erre az ünnepre sem tudnak sem maguknak, sem szeretteiknek ajándékot, áldást készíteni. Gazdagítsd meg életüket. És intsd a tehetősöket, akik kegyelmedből sokra jutottak, hogy mindenük ajándék, Tőled kapták szent sáfárságra. Könyörgünk betegeinkért, akik kórházban, betegágyon, fizikai, lelki terhekkkel küszködve készülnek erre az ünnepre. Gyógyítsd és újítsd őket. Könyörgünk a gyászolókért, az emlékezőkért, aki a halál árnyéka völgyében járnak, vigasztald őket az örök életet szerző Krisztus dicsőségével. Minket is készíts Szentlelkeddel, buzdíts Igéddel, bátoríts jóságoddal, és végy körül örök szeretetteddel. Jézus Krisztusért, a békesség fejedelméért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU